

ፖለቲካዊ ርዝነት ዘይብሉ ተቃውሞ።

ኤርትራውያን ከም ህዝቢ ኣብ ኣሰካፊ ፖለቲካዊ ኩነታት ከም እንርከብ ዘከራኸር ኣይኮነን። መጀመርያ ኣብ ኣሰካፊ ፖለቲካዊ ኩነታት ከም እንርከብ ዘረጋግጸልና፡ ኣብ ሰብኣዊ ክብርና ዝፍጸም ዘሎ ጥሕሰት። ብካልኣይ ኣብ ኣሰካፊ ፖለቲካዊ ኩነታት ከም እንርከብ ዝምስክረልና ድማ፡ ብቐጥታን ብተዘዋዋርን ኣብ ልኡላውነት ሃገርና ንሰምዖን ንሪኦን ዘለና ድፍረት። ኣብ ሃገራዊ ልኡላውነትና ዘነጸጸረ ንሰምዖን ንሪኦን ዘለና ድፍረት ከኣ፡ ምንጩ ወይ ቀለስቱ ብወሳኒ መልክዑ ካብ ቀረባና ዘይኮነ፡ ካብ ርሑቕ ርሕቀትና።

መሰረታዊ ጠንቂ ናይቲ ኣብ ሰብኣዊ ክብርናን ልኡላውነት ሃገርናን ዝፍጸም ዘሎ ጥሕሰትን ድፍረት ድማ ካብ ቤትና ዝምንጩዩ። ማለት ንኹሉ ሽግራት ዝዕድመልና ዘሎ፡ ከም ህዝቢ ባዕላዊ ዘቤታዊ ዘይደሞክራሲያዊ ባህሪናን ፖለቲካዊ ዘይብቕዓትናን። ብቀጥታ ከም ህዝቢ ሰብኣዊ ክብርና ዘዋርድ፡ ኣብ ዕዳጋ ኣውራጃ ዝዋገዮልና ዘሎ መንዩ እንተተባሂሉ ከኣ፡ ስማዊ መንግስቲ ህግደፍዩ። እቲ ብግብርን ብሓሳብን ካብ ግዳም ዝመጸና ዘሎ ኣሰካፊ ወስታታት ድማ፡ ብወግዓውን ብዘይወግዓውን ኣገባብ ብስማዊ መንግስቲ ህግደፍ ዝተዓደመ ምዃኑ ክንርዳእ ይግባእ።

ብግልጹ ፖለቲካዊ ቋንቋ ኣብዚ መድረኽዚ ሃገራዊ ልኡላውነት ምብር ህዝባዊ ልኡላውነት የብልናን። ህዝባዊ ልኡላውነት ኣብዘይተኸብረሉ ልኡላዊ ግዝኣት ክኸበር ምጽባይ ድማ ፖለቲካዊ የዋህነት። ኩሉ ነናቱ መንገዲ ኣገባብን ኣገጣጥማን ስለ ዘለዎ፡ ናይ ገጢሙና ዘሎ ሽግር ጠንቅን ሳዕቤንን ብቀደም ሰዓብ ሰሪዕና፡ ምሉእ ኣቓልጦና ናብ ጠንቂ ኣነጻጸርና ክሳብ ዘይተዋሳእና፡ ብግዝያዊ ስምዒት፣ ብሰናይ ድሌት፣ ብተራ ጽልእን ህልኽን ዝመጽእ ክብረት ኣይህሉን። ንሰብኣዊ ክብረትናን ህዝባዊ ልኡላውነትናን ድሕሪት ሰሪዑ፡ ሃገር ሃገር ዘቐድም ስብከት ናይ ጥዕና ኣይኮነን። እቶም ኣብኡ መሰረት ገይሮም ዝጎስጉሱ ወገናት እንታይዩ ዕላማኦም? ንመን የርብሕ ንመንከ ይጎድእ ርግእ ኢልና ክንግምግሞ ክንትንትኖ ይግባእ። ጠንቂ ገዲፍካ ንሳዕቤን ምቕዋም፡ ምክሳስን ምንቃፍን ፖለቲካዊ ሚዛና ዘፍኩስ እንተዘይኮይኑ፡ ከም ህዝብን ሃገርን ርዝነት ዝህበና ኣይኮነን።

ቀዳማይ ሚኒስትር ኢትዮጵያ ዶ/ር ኣብይ ኣሕመድ፡ ካብ ሕቡራት ኢማራት ዓረብ ብዝረኸቦ 130 ሚሊዮን ዶላር (5 ቢልዮን ብር) ነጻ ደገፍ ቤተ-መንግስቲ ኣብ ምሕዳስን ንመስሕብ በጻሕቲ ዝኸውን ገዢ ፕሮጀክትን ይሃንጽ ከም ዘሎ ይፍለጥ። ካብቲ ሒዝዎ ዘሎ ገዢ ፕሮጀክት፡ ብዘይካ መራሒ ህግደፍ ኢሳያስ ኣፈወርቂ ኩሎም መራሕቲ ሃገራት ቀርኒ ኣፍሪቃ (ኢጋድ) ኣብ ዝተረኸቡሉ፡ ብ10 ጥቅምቲ 2019 ኣንድነት ፓርክ ዝተሰምየ መደብ ኣብ ዘመረቐሉ፡ ፕረዚደንት ኢሳያስ ድማ ንዓይ ወኪሉኒ ኣሎ፡ ዝምድናና ከኣ ኣብ ምውክኻል በጹሒ ኣሎ፤ ክብል ገሊጹ ነይሩ። ከምኣ ስለ ዝበለ ብገለ ፖለቲካዊ ውድባት ኤርትራ ብ15 ጥቅምቲ 2019 ግሉጽ ተቃውሞ ቀሪብሉ። ነቲ ናይ ተቃውሞ ደብዳቤ ምስ ኣንበብኩ ድማ ተገሪመ።

ኣብቲ ብ2018 ሕጋውነትን ግልጽነትን ብዘይብሉ ኣገባብ ኣብ መንጎ ውልቀ መላኽ ኢሳያስን መንግስቲ ኢትዮጵያ ተገይሩ ዝተባህለ ናይ ሰላም ስምምዕ፡ ኢሳያስ ንዶ/ር ኣብይ ኣብ ኩሉ ናይ ወጻኢ ዝምድናታት ንኤርትራ ወኪልካ ክትሰርሕ ምሉእ ሓላፍነት ሂበካ ኣለኹ። ኣብ ዝደለኻዮ ግዜ ናብ ኤርትራ ብዘይ ዝኾነ ሕቶ ክትኣቱ ድማ ምሉእ መሰል ሂበካ ኣለኹ ምባሉ ዝዘከርዩ። ስለዚ ዶ/ር ኣብይ ኣሕመድ መራሕቲ ዞባ ቀርኒ ኣፍሪቃ ኣብ ዝተረኸቡሉ ኣብ ዝተመረቐ ኣንድነት ፓርክ፡ ፕረዚደንት ኢሳያስ ኣፈወርቂ ንሰኻ ወከለኒ ስለዝበለኒ ወኪሎ ኣለኹ ብምባሉ፡ ብኤርትራውያን ኣንጻሩ ተቃውሞ ዘልዕል ምክንያት እንታይዩ? ኢሳያስ ልኢኽዎ መልእኽቱ ድማ ብወግዒ ኣብጹሒ ኣሎ። ስለምንታይ ኣይውክለካን እምቢ ዘይትብሎ ድዩቲ ተቃውሞ? ብናተይ ርእይቶ ከምኡ ኣይበሃልንዩ። ብውልቀ-ሰባት ደረጃ እንተዝበሃልስ ከም እንደነገሩ ሸለል ኢልካ ምተሰግረ፡ ብደረጃ ፖለቲካዊ ውድባት ብወግዒ ብሰነድ ኤርትራ ልኡላዊት ሃገር ክንሳ ናይ ካልእ ሃገር መራሒ ኮይንካ ንኤርትራ ወኪለ ኣለኹ ምባልካ ንልኡላውነትና ዝዳፈር ስለ ዝኾነ ተቃውሞና ንገልጸልካ ኣለና ማለት፡ ሚዛን ዘይብሉ ፖለቲካዊ መልእኽቲዩ ዝብል እምነት ኣለኒ።

ብርክሎቶይ አብይ አሕመድ ከምኡ ምባሉ አይተጋገዩን። ተላኢኹ መልእክቱ አብጺሑ ይውዳኝ። ምስ ድፍረት ልኡላውነት ሃገረ ኤርትራ ዘተኣሳስር መልእክቱ አለዎ እንተተባሂሉ፡ ነቲ ዝለኣኹ ንኤርትራ ይመርሕ አለኹ ዝብል ዘሎ ጉጅለ ህግደፍ ምሕታትዩ። ንምጅኑ ውልቀ መላኺ ኢሳያስ ወይ አብ አዲስ አበባ ዝርከቡ ስማውያን ወከልቱ፡ አብ ስነ-ስርዓት ምምራቕ አንድነት ፓርክ አብ መንጎ መራሕቲ ሃገራት ቀርኒ ኣፍሪቃ ተረኺቦም መደረ እንተዘስምዑኹ ኤርትራ ተወኪላ ኣላ፡ ልኡላውነት ኤርትራ ድማ ተኸቢሩ አሎ ማለት ድዩ? ህዝባዊ ልኡላውነትናን ሃገራዊ ልኡላውነትናን ብቕሉዕ አብ ሓደጋ አውዲቕ ዘሎ መን ድዩ? ኢሳያስን ህግደፍን ደ አይኮነን? አይሕጋውን አይውክለናን ህዝባዊ ኮነ ሃገራዊ ልኡላውነትና አብ ዋጋ ዕዳጋ ዘእተወ ዘቤታዊ ጸላኢዩ ኢልና ዶ አይኮናን ንምውጋዱ ንቃለስ ዘለና? ብወገኑይ እዚ ተዘርጊሑ ዘሎ ናይ ተቃውሞ ደብዳቤ ንደምበ ተቃውሞና ኮነ ንልኡላውነት ኤርትራ ካብ ዝህቦ ርዝነት፡ አብ ትዕዛብቲ ዘውድቕ ስለ ዝዓቢ ቀልጢፉ ክእረም አለዎ ዝብል ተረድኦ አለኒ።

ይኹን ግን መበገሲ ናይዚ ደብዳቤ ከም ህዝቢ ከም ሃገር የንጸላልወና ካብ ዘሎ አሰካፊ ኩነታት ዝነቐለዩ ዝብል ግምት አለኒ። ዋላ ሃገራዊ ልኡላውነት ተደፊሩ ካብ ዝብል ቅኑዕ ሕልና ዝመንጨወ ሓሳብ ይኹን ግን ፖለቲካዊ መልእክቱ መሰረታዊ ጌጋ ዘለዎዩ። ገጢሙና ዘሎ ሽግር ብኹሉ ሸነኹ ዘቕሰን አይኮነን። ካብ ክሳብ ካብ ቤትና ዝተበገሰ ምጅኑ ግን ክንጠራጠር የብልናን። ንህዝባዊ ብርሰትን ድፍረት ልኡላውነት ሃገርን ኣሳጢሑና ዘሎ ህግደፍ ምጅኑ ተረዲእና ኢና ክንቃለስ ዘለና። ክንቃለስ እንክለና ከኣ ነገራት ከነዛብዕ የብልናን። ቅድሚ ሰብአዊ ክብሪ፡ መሬታዊ ክብሪ ምስራዕ ሓቂ ምዝባዕዩ። ቅድሚ ጠንቂ ሳቤን ምስራዕውን ነገራት ምዝባዕዩ። ቅድሚ ናብ ውሽጢ ቤትካ ምጥማት፡ ክንዮ ዶብ ሰጊርካ ንካልእ ብዓይኒ ጥርጠራ ምርኣይ ቅኑዕ አይኮነን። ብዝተዛበዐ ርእይቶ ዝምለስ ህዝባዊ ልኡላውነትን ዝኸበር ሃገራዊ ልኡላውነት ከኣ የለን። ብኣንጻሩ ንፖለቲካዊ ኣንፈትናን ብቕዓትናን አብ ምልክት ሕቶ ዘእቱዩ ዝኸውን።

30 ዓመት ምሉእ ከም ህዝቢ ኣላሽ ከይበልና ተቃሊስና፡ ብዓሰርተታት ኣሽሓት ዝቁጸሩ ሰማእታትን ልዕሊኦም ጀጋኑ ውጉኣት ሓርነትን ከፊልና፡ ሰራዊት ባዕዲ ጸሪግና፡ ሃገራዊ ልኡላውነትና ብሕግን ብወግዕን ኣረጋገጽና። ግን ተሓጺብካ ናብ ጭካካ ዓይነት ናይ ነጻነት ኣየር ከየስተማቐርና ኣስታት ን30 ዓመት ኣብ ትሕቲ ዘቤታዊ መግዛእቲ ተቐሪና ንርከብ ኣለና። ነዚ ኣብ ክንዲ ስነ-ሓሳባዊ ፖለቲካዊ ኣንፈትና ኣነጻርና፡ ባዕላውን ውድዓውን ኩነታት ገምጊምና፡ ጠንቅን ሳቤንን ፈላሊና ናብ ዓወት ዘብጽሕ መሳርዕና ኣዋዲድና ንወፍር፡ ብግዝያዊ ስምዒት ተገዚእና፡ ውሽጣዊ ዘቤታዊ ፖለቲካዊ ሕመቕና ንግዳም ሂብና ክንገብሮ ዝጸናሕና ንጥፈታት ፍረ ከምጸኣልና ኣይከኣለን። እዚ ንለኣኺ ገዲፉ ንመልእክተኛ ዝቃወም ዝኸስሰ ደብዳቤውን ብዓይኒ ዝተበገሰሉ ሕልና ዘይኮነ፡ ብፖለቲካዊ ትሕዝቶኡ ክሳራ ምበር ንልኡላውነት ኤርትራ ዝህቦ ፖለቲካዊ መኸሰብ ስለ ዘይብሉ ዋናታቱ ብወግዒ እንተዝእርምዎ ምሓሽ እብል።

ካብ ዛራ ማና

20-10-2019